

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 58955/13
Diana VUČINA
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 24. rujna 2019. u vijeću u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,
Ksenija Turković,
Aleš Pejchal,
Armen Harutyunyan,
Pauliine Koskelo,
Tim Eicke,
Jovan Ilievski, *suci*,
i Renata Degener, *zamjenica tajnika Odjela*,
uzimajući u obzir gore navedeni zahtjev podnesen 6. rujna 2013. godine,
uzimajući u obzir očitovanje koje je dostavila tužena Vlada i odgovor na
očitovanje koje je dostavila podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositeljica zahtjeva, gđa. Diana Vučina, hrvatska je državljanka, koja je rođena 1966. godine i živi u Splitu. Podnositeljicu zahtjeva pred Sudom je zastupao g. S. Štimac, odvjetnik iz Splita.
2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa. Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

1. Pozadina predmeta

4. Dana 3. rujna 2009. u *lifestyle* časopisu *Gloria* koji se distribuira na nacionalnoj razini objavljena je fotografija podnositeljice zahtjeva snimljena tijekom koncerta popularne glazbe u Splitu. Fotografija je bila malih dimenzija i prikazivala je podnositeljicu zahtjeva kako plješće. U natpisu uz fotografiju navedeno je ime A.K. – supruge Ž.K.-a, tadašnjeg gradonačelnika Splita.

5. Na istoj se stranici nalazilo još nekoliko fotografija raznih slavnih osoba koje su prisustvovali koncertu, a u natpisima uz te fotografije navedena su njihova imena. U zasebnom okviru nalazio se i kratak tekst u kojem je navedeno da je koncert održan te su navedeni naslovi pjesama koje su izveli različiti pjevači.

6. Nakon objavlјivanja njezine fotografije i popratne pogrešne naznake njezinog imena, dana 10. rujna 2009. podnositeljica zahtjeva zatražila je od časopisa *Gloria* da objavi ispravak. Međutim, od časopisa nije primila nikakav odgovor, a objavljena informacija nije ispravljena.

2. Parnični postupak podnositeljice zahtjeva

7. Dana 10. studenog 2009. podnositeljica zahtjeva podnijela je građansku tužbu protiv nakladnika časopisa *Gloria* Općinskom sudu u Splitu (predmet je kasnije proslijedjen u Sinj – „Općinski sud“) tražeći naknadu štete u pogledu pogrešnog označavanja njezine fotografije. Podnositeljica zahtjeva ustvrdila je da ona, kao doktorica medicine i sveučilišna profesorica, i njezin pravi suprug, kao sveučilišni profesor, vrlo aktivno sudjeluju u društvenom životu Splita i da su joj, nakon objavlјivanja njezine fotografije u časopisu *Gloria*, ljudi počeli prilaziti, obraćajući joj se po imenu supruge gradonačelnika i fotografirajući ju. Tvrđila je da je teško izraziti svu neugodnost koju su ona i njezina obitelj pretrpjele kao rezultat pogrešnog označavanja njezine fotografije. Stoga je tvrdila da su joj objavlјivanjem pogrešno označene fotografije povrijeđena prava osobnosti, čast i ugled.

8. U svom odgovoru na tužbu, nakladnik časopisa tvrdio je da podnositeljica zahtjeva nije pravilno zatražila ispravak objavljene informacije jer nije priložila nikakav dokument s fotografijom, čime bi dokazala da je upravo ona osoba na objavljenoj fotografiji. Ustvrdio je i da je fotografija snimljena na javnom skupu, što je dopušteno zakonom, te da objavljena informacija objektivno nije mogla uzrokovati nikakvu štetu podnositeljici zahtjeva.

9. Tijekom postupka Općinski je sud naložio vještačenje o pitanju je li objava fotografije podnositeljici zahtjeva nanijela emocionalnu bol. Također je saslušao podnositeljicu i par koji je prisustvovao koncertu s podnositeljicom zahtjeva i njezinim suprugom.

10. Potonja dva svjedoka potvrdila su da su prisustvovali koncertu s podnositeljicom zahtjeva i njezinim suprugom i da je fotografija snimljena na

koncertu. U svom iskazu, podnositeljica zahtjeva tvrdila je da su drugi mediji naknadno koristili spornu fotografiju (predstavljajući je kao fotografiju na kojoj je prikazana supruga gradonačelnika) kada su spominjali različite skandale u koje je gradonačelnik bio umiješan. Navela je da su ju kontaktirale različite osobe koje su ismijavale činjenicu da je njezina fotografija objavljena u kontekstu gradonačelnikovih bračnih problema i razvoda te da je sve to uzrokovalo veliku bol njoj i njezinoj obitelji.

11. Na ročištu 8. ožujka 2012. godine sudske vještak dao je iskaz, navodeći da je podnositeljica zahtjeva doista pretrpjela stres zbog pogrešnog označavanja fotografije, velikim dijelom zbog činjenice da je gradonačelnik izrazito kontroverzna osoba koju mnogi negativno doživljavaju i činjenice da mnogi ljudi u svojoj svijesti s njim povezuju njegovu suprugu.

12. Dana 22. ožujka 2012. Općinski sud presudio je u korist podnositeljice zahtjeva i naložio časopisu da joj plati dio potraživane naknade štete. Općinski sud nije prihvatio tvrdnju tuženika da podnositeljica zahtjeva nije ispravno zatražila ispravak objavljene informacije, ali je također utvrdio da tuženik ne snosi nikakvu odgovornost za snimanje fotografije jer se to dogodilo na javnom mjestu i na javnom skupu. Međutim, Općinski je sud utvrdio da je, čak i ostavljajući po strani percepciju gradonačelnika u javnosti, podnositeljica zahtjeva potpuno opravdano mogla biti uz nemirena zbog pogrešnog označavanja fotografije jednostavno zato što ona nije supruga gradonačelnika. To je posebice točno s obzirom na to da su podnositeljica zahtjeva i njezin suprug sveučilišni profesori koji aktivno sudjeluju u društvu i koji uz to imaju djecu školske dobi. Općinski sud stoga je utvrdio da je došlo do povrede prava osobnosti podnositeljice zahtjeva, odnosno njezine časti i ugleda.

13. I podnositeljica zahtjeva i tuženik podnijeli su žalbu protiv presude Županijskom sudu u Splitu („Županijski sud“). Podnositeljica zahtjeva osporila je iznos dosuđene naknade neimovinske štete, dok je tuženik ponovio svoje prethodne tvrdnje (vidi stavak 8. ove odluke). Stranke su se pozvale na članke 8. odnosno 10. Konvencije.

14. Dana 6. prosinca 2012. Županijski sud prihvatio je žalbu tuženika i preinačio prvostupanjsku presudu, odbijajući tužbeni zahtjev podnositeljice zahtjeva. Konkretno je utvrdio da, neovisno o kontroverzama u vezi s gradonačelnikom, činjenica da je podnositeljica identificirana kao njegova supruga na fotografiji objavljenoj u časopisu *Gloria* ne izaziva nikakve negativne konotacije. U mjerodavnom dijelu svoje presude, Županijski sud naveo je obrazloženje kako slijedi:

„Ispravno je prvostupanjski sud zaključio da se tužiteljica uredno obratila tuženiku radi objave ispravka sporne informacije ... prije podnošenja tužbe ... Nadalje je prvostupanjski sud pravilno zaključio da obzirom da je sporna fotografija snimljena na javnom mjestu, tužiteljica nema pravo na naknadu štete zbog same objave fotografije
...“

Međutim, sporno je i u ovom žalbenom stadiju postupka pitanje je li pravilna odluka prvostupanjskog suda u kojem je tužbeni zahtjev djelomično prihvaćen ...

...

[P]rema stavku 3. [članka 21. Zakona o medijima], na utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi Zakona o obveznim odnosima, osim ako tim Zakonom nije drugačije određeno. U članku 1046. Zakona o obveznim odnosima ... neimovinska šteta je definirana kao povreda prava osobnosti, a pod pravom osobnosti, kada se radi o fizičkoj osobi, u smislu odredbe članka 19. stavak 2. istoga Zakona, podrazumijeva se pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, sloboda i dr. Ovo potonje ne znači da će za svaku povredu prava osobnosti sud dosuditi pravičnu naknadu, jer će, naime, sud istu dosuditi samo ako to opravdavaju težina povrede i okolnosti slučaja, kako je propisano odredbom članka 1100. stavak 1. ZOO-a.

U konkretnom slučaju, u okviru objavljenog članka i objavljenih fotografija u časopisu *Gloria*, uz fotografiju tužiteljice (ova činjenica je u ovom stadiju postupka nesporna), tuženik je objavio netočnu informaciju, jer je umjesto imena tužiteljice navedeno ime druge osobe i baš A.K. [supruge gradonačelnika]. Takva netočna informacija, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, kod tužiteljice bi mogla prouzročiti povredu ugleda i časti, pa bi time tužiteljica imala pravo na naknadu neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti, samo ako se objavljeno ime druge osobe dovodi u negativan kontekst. A.K. nije osoba uz koju se vežu afere, kriminal, nezakonita i/ili nemoralna postupanja, a niti je u javnosti percipirana kao negativna osoba po bilo kojem kriteriju ... Ovo su notorne činjenice koje u pitanje ne dovodi ni okolnost što je ista bila supruga sadašnjeg splitskog gradonačelnika Ž.K. Pravno je neodlučna i okolnost što bi netočna informacija bila objavljena ‘baš u vrijeme kada je Splitom kružila priča o izvanbračnoj vezi gradonačelnika Ž.K. sa 24-godišnjom F.H.’, kako se navodi u žalbi tužiteljice, jer se tim ‘pričama’ ne umanjuju moralne kvalitete A.K.

Dakle, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, suprotno tvrdnji tužiteljice, objavljena netočna informacija kod iste nije mogla izazvati ponizanje u javnosti, jer osobama koje poznaju tužiteljicu i koje su je prepoznale na objavljenoj fotografiji, je jasno da se ne radi o A.K., a sadržajno objava imena A.K. uz fotografiju tužiteljice, na izaziva negativne konotacije za tužiteljicu. Stoga, objektivno promatrano, objavljena pogrešna informacija nije mogla kod tužiteljice izazvati povredu prava osobnosti, pa kako ni okolnosti slučaja ne opravdavaju dosuđenje pravične novčane naknade, tužbeni zahtjev za naknadu štete zbog povrede prava osobnosti [tužiteljice], nije osnovan.“

15. Podnositeljica zahtjeva potom je protiv te presude podnijela ustavnu tužbu Ustavnom судu Republike Hrvatske, tvrdeći da je Županijski sud propustio, u sankcioniranju objavljivanja očito pogrešnih informacija vezanih uz njezinu sliku u časopisu *Gloria*, osigurati zaštitu njezinih prava osobnosti na temelju članka 8. Konvencije.

16. Dana 6. lipnja 2013. Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustanu tužbu podnositeljice zahtjeva kao neosnovanu potvrdivši obrazloženje Županijskog suda u Splitu.

3. Ostale mjerodavne činjenice

17. U međuvremenu, jedan je internetski portal upotrijebio fotografiju iz časopisa *Gloria* (opet pogrešno identificirajući podnositeljicu zahtjeva kao

suprugu gradonačelnika) uz članak u kojem se navode pojedinosti o izvanbračnoj vezi u kojoj je navodno bio gradonačelnik, kao i o određenim navodnim nepravilnostima u vezi s njegovim poslovima (s kojima je bila povezana i njegova supruga).

18. U tom pogledu, podnositeljica zahtjeva ishodila je ispravak te informacije od tog internetskog portala kao i naknadu štete prema presudi Općinskog suda od 12. svibnja 2011. godine, koju je povodom žalbe Županijski sud potvrdio 11. srpnja 2013. godine.

B. Mjerodavno domaće pravo

19. Mjerodavna odredba Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 56/1990, uz daljnje izmjene i dopune) glasi kako slijedi:

Članak 35.

„Svakom se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog ... života ... ugleda i časti.“

20. Zakonom o medijima (Narodne novine br. 59/04), u mjerodavnim dijelovima, predviđeno je kako slijedi:

Zaštita privatnosti

Članak 7.

„(1) Svaka osoba ima pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti.“

Medijska načela i obveze

Članak 16.

„(1) Mediji su dužni poštovati privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana ...“

Odgovornost [nakladnika] za štetu

Članak 21.

„(1) Nakladnik koji informacijom objavljenom u mediju prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi, izuzev u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Šteta je umanjenje nečije imovine ili sprječavanje njezina povećanja (materijalna šteta) te nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta).

(3) Na utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi o obveznim odnosima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(4) Nakladnik ne odgovara za štetu ako je informacija kojom je šteta učinjena:

...

- fotografija oštećenika snimljena na javnome mjestu ...

...

(6) Postojanje prepostavki odgovornosti za štetu dokazuje tužitelj, dok postojanje prepostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu iz stavka 4. ovoga članka dokazuje tuženik.“

Članak 22.

„(1) Nematerijalna šteta u pravilu se naknađuje objavljinjem ispravka [predmetne] informacije i isprikom nakladnika, te isplatom naknade sukladno općim propisima obveznog prava.

(2) Pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljinje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć.“

Članak 23.

„Tužba za naknadu štete može se podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana saznanja [od strane dotične osobe] za objavu informacije kojom je šteta prouzročena.“

21. Mjerodavni dijelovi Zakona o obveznim odnosima, (Narodne novine br. 35/2005, uz daljnje izmjene i dopune) glase kako slijedi:

Prava osobnosti

Članak 19.

„(1) Svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti pod prepostavkama utvrđenim zakonom.

(2) Pod pravima osobnosti u smislu ovoga Zakona razumijevaju se prava na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, ime, privatnost osobnog i obiteljskog života, slobodu i dr.“

Članak 1046.

„Šteta je ... povreda prava osobnosti (neimovinska šteta).“

Članak 1100.

„(1) U slučaju povrede prava osobnosti sud će, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade imovinske štete, a i kad nje nema.

(2) Pri odlučivanju o visini pravične novčane naknade [koju će dosuditi] sud će voditi računa o jačini i trajanju povredom izazvanih fizičkih boli, duševnih boli i straha, cilju kojemu služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom naravi i društvenom svrhom.“

Članak 1099.

„U slučaju povrede prava osobnosti oštećenik može zahtijevati, na trošak štetnika, objavljinje presude, odnosno ispravka [objavljenje informacije] ...“

PRIGOVOR

22. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je, na temelju članka 8. Konvencije, povredi njezinog prava na poštovanje njezina privatnog života jer su domaći sudovi propustili zaštititi njenu fotografiju od toga da bude pogrešno pripisana drugoj osobi u *lifestyle* časopisu.

PRAVO

23. Prigovarajući propustu domaćih sudova da zaštite njezinu sliku, podnositeljica zahtjeva pozvala se na članak 8. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog ... života ...“

A. Tvrđnje stranaka

1. Vlada

24. Vlada je ustvrdila da se pogrešno označavanje fotografije podnositeljice zahtjeva u časopisu *Gloria* kojim je njezina slika pripisana supruzi gradonačelnika treba sagledati u pravom kontekstu. S tim u vezi, Vlada je istaknula da je Ž.K. bio kontroverzna ličnost u Splitu, ali da ga to nije spriječilo u tome da postane gradonačelnik. Iako se ime njegove sestre često povezivalo s njegovim aktivnostima, ostali članovi njegove obitelji, uključujući njegovu suprugu, javnosti su bili nepoznati. Ime njegove supruge prvi je put ušlo u javnu sferu kad je objavio da će se razvesti; međutim, to se dogodilo nakon objave fotografije podnositeljice zahtjeva u časopisu *Gloria*. U svakom slučaju, čak i u kontekstu razvoda, ime njegove supruge bilo je spomenuto samo u vezi s podjelom njihove bračne imovine.

25. Vlada je nadalje tvrdila da pogrešno navođenje imena supruge Ž.K.-a uz fotografiju podnositeljice zahtjeva nije bilo u lošoj vjeri te da je to jednostavno bila pogreška časopisa. Međutim, prema mišljenju Vlade, važno je imati na umu činjenicu da je fotografija snimljena na javnom događaju i da suglasnost podnositeljice zahtjeva za njezino objavljivanje stoga nije bila potrebna. Važno je također napomenuti da fotografija, kao ni ime supruge Ž.K-a, nije korištena ni u kakvom uvredljivom kontekstu. Prema mišljenju Vlade, nije jasno kako je podnositeljica zahtjeva mogla pretrpjeti takvu bol kao rezultat objave fotografije, kako je tvrdila tijekom domaćeg postupka. S tim u vezi, Vlada je istaknula da tijekom domaćeg postupka podnositeljica zahtjeva nije izvela nijedan dokaz, kao što je izjava svjedoka, kojim bi dokazala da je uistinu bila izložena ismijavanju ili drugim štetnim radnjama u javnosti u vezi s objavljivanjem sporne fotografije.

2. Podnositeljica zahtjeva

26. Podnositeljica zahtjeva tvrdila je da se predmet ne odnosi samo na pogrešno objavljenu informaciju u vezi s njezinom fotografijom već i na njezinu nemogućnost da zaštititi svoju sliku i svoje ime i da kontrolira njezinu upotrebu i na taj način spriječi pripisivanje svoje slike drugoj osobi, odnosno supruzi gradonačelnika. Podnositeljica zahtjeva naglasila je da su novinari časopisa *Gloria* postupili protivno mjerodavnim profesionalnim standardima i da nisu provjerili informaciju o njezinom identitetu prije objavljinanja sporne fotografije. Štoviše, časopis nije postupao u dobroj vjeri jer nije ispravio pogrešno označavanje njezine fotografije niti joj je pružio ispriku. Međutim, Županijski sud je propustio to cijeniti i nije zaštitio njezino pravo na poštovanje njezina privatnog života, uključujući njezino ime, sliku i ugled.

27. Prema mišljenju podnositeljice zahtjeva, objava pogrešno označene fotografije narušila je njezin inače skladan privatni i obiteljski život, a domaći sudovi to nisu prepoznali te joj nisu pružili zaštitu ni pravednu naknadu. U tom je kontekstu naglasila da ona nije javna ličnost i da javnost nema razloga znati je li bila na koncertu. Podnositeljica je nadalje istaknula da je predmetna fotografija objavljena u vrijeme kada je gradonačelnik bio umiješan u izvanbračnu vezu i da su tu fotografiju preuzeli i koristili drugi mediji. Sve je to narušilo njenu privatnost, što je utvrđeno i vještačenjem u postupku pred prvostupanjskim sudom. Međutim, Županijski sud je propustio uzeti u obzir sve nalaze vještačenja – osobito one koji se odnose na činjenicu da se ime supruge gradonačelnika spominjalo i u kontekstu njegovih općih poslova.

B. Ocjena suda

1. Opća načela

28. Sud upućuje na opća načela koja se odnose na širok pojam privatnog života (vidi *Denisov protiv Ukrajine* [VV], br. 76639/11, stavak 95., 25. rujna 2018.), uključujući aspekte koji se odnose na osobni identitet, kao što su ime i fotografija osobe, na temelju članka 8., i slobodu izražavanju na temelju članka 10. Konvencije, kao i kriterije relevantne za test ravnoteže između tih dvaju prava utvrđene u predmetu *Von Hannover protiv Njemačke* (br. 2) ([VV], br. 40660/08 i 60641/08, stavci 95. - 113., ECHR 2012).

29. Dalje pojašnjavajući ta načela u odnosu na učinke objavljinanja fotografije na privatni život podnositelja, u predmetu *Couderc i Hachette Filipacchi Associés protiv Francuske* ([VV], br. 40454/07, ECHR 2015 (izvadci)) Sud je obrazložio kako slijedi:

„86. Kad odlučuje predstavlja li objavljinanje fotografije miješanje u pravo podnositelja na poštovanje njegova privatnog života, Sud uzima u obzir način pribavljanja informacije ili fotografije. Konkretno, naglašava važnost dobivanja suglasnosti dotičnih osoba te manje ili više snažan osjećaj zadiranja izazvan fotografijom (vidi *Von Hannover* [protiv Njemačke] (br. 2) [VV], br. 40660/08 i 60641/08, stavak 59., ECHR 2012]; *Gurgenidze protiv Gruzije*, br. 71678/01, stavci 55.

- 60., 17. listopada 2006.; i *Hachette Filipacchi Associés protiv Francuske*, br. 71111/01, stavak 48., 14. lipnja 2007.). S tim u vezi, Sud je imao priliku napomenuti da se fotografije koje se pojavljuju u „senzacionalističkom“ tisku ili „ljubavnim“ časopisima koji uglavnom nastoje zadovoljiti značajelju javnosti u pogledu pojedinosti o strogo privatnom životu osobe (vidi *Société Prisma Presse protiv Francuske* (odl.), br. 66910/01 i 71612/01, 1. srpnja 2003., i *Hachette Filipacchi Associés protiv Francuske* (ICI PARIS), br. 12268/03, stavak 40., 23. srpnja 2009.) često pribavljaju u ozračju neprestanog uzneniranja koje kod dotične osobe može izazvati snažan osjećaj zadiranja u njezin privatni život ili čak progona (vidi gore citirani predmet *Von Hannover*, stavak 59.). Još jedan čimbenik u ocjeni Suda je i svrha u koju je fotografija korištena te pitanje kako bi se mogla koristiti naknadno (vidi *Reklos i Davourlis protiv Grčke*, br. 1234/05, stavak 42., 15. siječnja 2009., i gore citirani predmet *Hachette Filipacchi Associés* (ICI PARIS), stavak 52.).

87. Međutim, ta razmatranja nisu iscrpna. U obzir se mogu uzeti i drugi kriteriji ovisno o konkretnim okolnostima određenog predmeta. Ovdje Sud naglašava važnost ocjene ozbiljnosti zadiranja u privatni život i posljedica objave fotografije za dotičnu osobu (vidi gore citirani predmet *Gurgenidze*, stavak 41.).“

30. Osim toga, s obzirom na pozivanje od strane domaćih sudova i podnositeljice zahtjeva na pojmove časti i ugleda kao aspekte prava na poštovanje privatnog života (vidi stavke 12., 14. i 26. ove odluke), može se ponoviti da, kako bi došlo do primjene članka 8. u tom kontekstu, napad na ugled osobe mora doseći određenu razinu ozbiljnosti i to na način da nanosi štetu osobnom uživanju prava na poštovanje privatnog života (vidi *Medžlis Islamske Zajednice Brčko i drugi protiv Bosne i Hercegovine* [VV], br. 17224/11, stavak 76., 27. lipnja 2017., gore citirani predmet *Denisov*, stavci 97. i 112., s daljnijim referencama).

31. Iz sudske prakse Suda proizlazi da u oba konteksta – u vezi s učincima objave fotografije na privatni život podnositelja zahtjeva (vidi stavak 29. ove odluke) te u vezi s pojmovima časti i ugleda (vidi stavak 30. ove odluke) – kako bi se otvorilo pitanje na temelju članka 8. Konvencije, sporna situacija koja utječe na privatni život podnositelja zahtjeva mora doseći određeni prag težine ili ozbiljnosti (vidi gore citirani predmet *Couderc i Hachette Filipacchi Associés*, stavak 87., i gore citirani predmet *Medžlis Islamske Zajednice Brčko i drugi*, stavak 76.). Pitanje je li ili nije ta razina ozbiljnosti postignuta ovisit će o okolnostima konkretnog predmeta.

32. Kad se utvrdi da je neka mjera ozbiljno utjecala na privatni život podnositelja zahtjeva, taj zaključak znači da je prigovor spojiv *ratione materiae* s Konvencijom i da se otvara pitanje „prava na poštovanje privatnog života“. Doista, pitanje primjenjivosti i postojanje miješanja u pravo na poštovanje privatnog života često su neraskidivo povezani (vidi, *mutatis mutandis*, gore citirani predmet *Denisov*, stavak 92.). S druge strane, ako potrebna razina ozbiljnosti nije postignuta, prigovor je nedopušten kao nespojiv *ratione materiae* s Konvencijom (ibid., stavak 134.).

33. Stoga, s obzirom na to da je spojivost *ratione materiae* pitanje koje Sud mora ispitati po službenoj dužnosti (vidi, primjerice, *Blečić protiv Hrvatske* [VV], br. 59532/00, stavak 67., ECHR 2006-III, i *Demir i Baykara*

protiv Turske [VV], br. 34503/97, stavak 58., ECHR 2008), Sud prvo mora utvrditi je li sporna situacija koja utječe na privatni život podnositelja zahtjeva postigla potrebnu razinu ozbiljnosti na temelju članka 8. Konvencije.

2. Primjena navedenih načela na ovaj predmet

34. S obzirom na gore navedena razmatranja i sudske praksu Suda, provodeći ocjenu u ovom predmetu, Sud smatra relevantnim uzeti u obzir sljedeće kriterije: način pribavljanja fotografije; prirodu objave; svrhu u koju se fotografija koristila i pitanje kako se naknadno može koristiti; i posljedice objave fotografije za podnositeljicu zahtjeva.

(a) Način pribavljanja fotografije

35. Fotografija podnositeljice zahtjeva snimljena je dok je prisustvovala koncertu popularne glazbe koji se održavao na javnom mjestu s brojnim drugim osobama, uključujući slavne osobe, koje obično privlače pažnju *lifestyle* časopisa kao što je *Gloria* (vidi stavke 4. - 5. ove odluke). Nema sumnje da se podnositeljica zahtjeva, prisustvovanjem takvom događaju, izložila mogućnosti da njezina fotografija bude snimljena i objavljena u medijima (vidi, nasuprot tome, *Reklos i Davourlis protiv Grčke*, br. 1234/05, stavak 37., 15. siječnja 2009.). Štoviše, treba napomenuti da tijekom domaćeg postupka nije utvrđeno niti je podnositeljica zahtjeva pred Sudom navela da je fotografija snimljena tajno ili korištenjem nekih nedozvoljenih sredstava ili prijevare ili iskorištavanjem bilo kojeg oblika ranjivog položaja (vidi, nasuprot tome, *Egeland i Hanseid protiv Norveške*, br. 34438/04, stavak 61., 16. travnja 2009.).

36. U tim okolnostima, Sud se slaže s domaćim sudovima (vidi stavke 12. i 14. ove odluke) da snimanje fotografije podnositeljice zahtjeva na javnom mjestu na javnom događaju i njezino naknadno objavljivanje samo po sebi ne otvara nikakvo posebno pitanje na temelju članka 8. Konvencije (usporedi, primjerice, gore citirani predmet *Couderc i Hachette Filipacchi Associés*, stavak 136.).

37. Međutim, ključno pitanje u ovom predmetu nije činjenica da je fotografija snimljena i objavljena, već činjenica da je časopis pogriješio u navođenju imena podnositeljice zahtjeva tako što je zamijenio njezino ime imenom supruge gradonačelnika. To će se pitanje razmatrati u nastavku s obzirom na ostale kriterije relevantne za ocjenu Suda.

(b) Priroda objave

38. Objava nije sadržavala nikakve omalovažavajuće izjave (kao ni bilo kakve druge pojedinosti o privatnom životu) u vezi s bilo kojom osobom koja se nalazila na fotografijama, uključujući podnositeljicu zahtjeva ili suprugu gradonačelnika (kojom je nakladnik pogrešno smatrao podnositeljicu zahtjeva). Također nije bilo nikakvih iskrivljenja ni bilo kakvog drugog

miješanja u odnosu na fotografiju podnositeljice zahtjeva ili fotografije drugih osoba koje su objavljene. Također treba napomenuti da je fotografija podnositeljice zahtjeva bila malih dimenzija i na njoj je podnositeljica prikazana samo kako plješće na koncertu (vidi stavak 4. ove odluke).

(c) Svrha u koju se fotografija koristila i pitanje kako se naknadno može koristiti

39. Sud napominje da je svrha objavljivanja i kontekst u kojem je sporna fotografija korištena bilo informiranje javnosti o činjenici da je održan koncert popularne glazbe i da su mu prisustvovale brojne slavne osobe. Prema tome, relevantna stranica u časopisu sadržavala je uglavnom fotografije slavnih osoba koje su prisustvovale koncertu uz natpise u kojima su navedena njihova imena; uz njih je bio naveden kratak tekst u kojem su navedeni naslovi pjesama koje su izveli različiti pjevači (vidi stavke 4. - 5. ove odluke). Kao što je već gore navedeno, svrha objave nije bila raspravljati o bilo kojem pitanju vezanom uz određenu osobu koja se pojavljuje ili navodno pojavljuje na fotografijama.

40. U mjeri u kojoj je spornu fotografiju kasnije koristio internetski portal na način koji je mogao nanijeti štetu pravu podnositeljice zahtjeva na poštovanje njezina privatnog života, Sud smatra važnom činjenicu da su domaći sudovi pružili učinkovitu zaštitu podnositeljici zahtjeva, dosudivši joj naknadu štete i naloživši ispravljanje pogrešno objavljene informacije (vidi stavke 17. - 18. ove odluke). Podnositeljica zahtjeva stoga je mogla spriječiti bilo kakve dovoljno ozbiljne nepovoljne posljedice za njezin privatni život koje bi nastale u vezi s objavljenom informacijom.

41. U tom kontekstu, iako nema razloga ne složiti se s tvrdnjom Vlade da nakladnik časopisa *Gloria* nije postupao u lošoj vjeri kad je pogrešno označio i objavio fotografiju (vidi stavak 25. ove odluke), što, čini se, ne osporava ni podnositeljica zahtjeva, Sud ne gubi iz vida činjenicu da je, prema stajalištu domaćih sudova, nakladnik časopisa *Gloria* neopravданo odbio pružiti ispriku i ispravak pogrešne informacije (vidi stavke 12. i 14. ove odluke). Međutim, Sud napominje da je prema mjerodavnom domaćem pravu (članak 22. stavak 1. Zakona o medijima) podnositeljica zahtjeva imala mogućnost zatražiti od domaćih sudova da izdaju nalog za ispravak i ispriku (vidi stavak 20. ove odluke), što je moglo poslužili kao prikladan i opravdan put za prigovore podnositeljice zahtjeva. Međutim, podnositeljica zahtjeva to nije učinila, već je samo zatražila naknadu štete od nakladnika (vidi stavak 7. ove odluke), što je Županijski sud smatrao neopravdanim (vidi stavak 14. ove odluke). Sud ne vidi razlog da te zaključke Županijskog suda dovede u pitanje.

(d) Posljedice objave fotografije za podnositeljicu zahtjeva

42. Županijski sud utvrdio je da pogrešno objavljena informacija u vezi s fotografijom podnositeljice zahtjeva u časopisu *Gloria*, u kojem je njezina

fotografija postavljena uz ime supruge gradonačelnika, nije mogla nanijeti nikakvu štetu podnositeljici. Županijski sud obrazložio je da je poznata činjenica da supruga gradonačelnika nije osoba uz koju se vežu afere, kriminal, nezakonita i/ili nemoralna postupanja, niti je u javnosti percipirana kao negativna osoba po bilo kojem kriteriju (vidi stavak 14. ove odluke).

43. Iako podnositeljica zahtjeva osporava te zaključke (pozivajući se na nalaz vještačenja koji je pribavio Općinski sud – vidi stavak 27. ove odluke), Sud naglašava da je, uzimajući u obzir njihov neposredan i stalani kontakt s lokalnim društvom i njihovo poznavanje lokalnih okolnosti, prvenstveno na domaćim sudovima da ocijene koliko je neka osoba poznata, posebice u slučaju kada je ta osoba uglavnom poznata na nacionalnoj razini (vidi *Axel Springer AG protiv Njemačke [VV]*, br. 39954/08, stavak 98., 7. veljače 2012., i *Annen protiv Njemačke (br. 4)*, br. 9765/10, stavak 25., 20. rujna 2018.).

44. Stoga, sa svoje strane, Sud ne nalazi razlog da te zaključke Županijskog suda dovede u pitanje. S obzirom na to, uzimajući u obzir kontekst u kojem je objavljen predmetni članak i snimljena fotografija podnositeljice zahtjeva (vidi stavke 35. - 37. ove odluke), Sud ne može utvrditi da je sama činjenica da je ime supruge gradonačelnika bilo navedeno uz fotografiju podnositeljice zahtjeva predstavljala dovoljno ozbiljno zadiranje u njezin privatni život.

45. U tom kontekstu, Sud se također slaže sa zaključkom Županijskog suda da objavljena informacija nije mogla ocrniti podnositeljicu u očima javnosti, jer je osobama koje su ju prepoznale na fotografiji bilo jasno da ona nije supruga gradonačelnika, a navođenje imena supruge gradonačelnika uz fotografiju podnositeljice samo po sebi ne izaziva negativne konotacije za podnositeljicu (vidi stavak 14. ove odluke).

46. Doista, Sud je već ranije utvrdio da se objava fotografije općenito mora smatrati značajnjim miješanjem u pravo na poštovanje privatnog života nego objavljivanje imena osobe (vidi *Eerikäinen i drugi protiv Finske*, br. 3514/02, stavak 70., 10. veljače 2009.). Dakle, ukoliko način na koji je fotografija pribavljena ne otvara nikakvo pitanje na temelju članka 8. (vidi stavak 36. ove odluke), samo objavljivanje pogrešnog imena uz fotografiju, bez ikakvih negativnih konotacija povezanih s tim imenom i/ili iskrivljenja fotografije, ne može se smatrati osobito značajnim miješanjem u pravo na poštovanje privatnog života.

47. Imajući to u vidu i uzimajući u obzir posebne okolnosti ovog predmeta, Sud ne može utvrditi da je pogrešna predodžba koju je stvorila sporna fotografija objektivno mogla u javnosti stvoriti bilo kakvu negativnu percepciju podnositeljice zahtjeva, ili pak supruge gradonačelnika (vidi, nasuprot tome, *Bogomolova protiv Rusije*, br. 13812/09, stavak 57., 20. lipnja 2017.).

48. Iako je podnositeljica zahtjeva tvrdila tijekom domaćeg postupka da su joj, nakon objavljivanja njezine fotografije u časopisu *Gloria*, ljudi počeli

prilaziti, obraćajući joj se po imenu supruge gradonačelnika i fotografirajući ju (vidi stavak 7. ove odluke), Sud napominje da istinitost te tvrdnje nije bila utvrđena tijekom domaćeg postupka. Podnositeljica zahtjeva nije izvela nijedan dokaz, kao što je izjava svjedoka, kojim bi dokazala da su se ti slučajevi uznemiravanja ikada dogodili.

49. Nadalje, kao što je Vlada također istaknula (vidi stavak 25. ove odluke), teško je prihvatići da je mala fotografija u *lifestyle* časopisu uz fotografije mnogih drugih slavnih osoba, bez ikakvog omalovažavanja konteksta ili ličnosti koje se ondje pojavljuju, mogla dovesti do takvog općeg prepoznavanja ili percepcije podnositeljice zahtjeva kao supruge gradonačelnika. Također, u zaključcima domaćih sudova nema ničega što bi ukazivalo na to da je supruga gradonačelnika uživala toliku popularnost i pažnju javnosti da bi joj ljudi na ulici prilazili i fotografirali ju.

(e) Zaključak

50. Zaključno, iako Sud prihvaca da je pogrešno navođenje imena supruge gradonačelnika uz fotografiju podnositeljice zahtjeva moglo podnositeljici uzrokovati određenu duševnu bol, razina ozbiljnosti povezana s pogrešnim označavanjem njezine fotografije i neugodnost koju je pretrpjela ne otvaraju pitanje na temelju članka 8. Konvencije – ni u kontekstu zaštite njezine slike, ni u kontekstu njezine časti i ugleda (vidi stavak 31. ove odluke).

51. Sud stoga utvrđuje da se prigovor podnositeljice zahtjeva mora odbiti kao nespojiv *ratione materiae* s Konvencijom sukladno članku 35. stavku 3. točki (a) i stavku 4.

Iz tih razloga, Sud većinom glasova

Utvrđuje da je zahtjev nedopusťen.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanim obliku dana 31. listopada 2019.

Renata Degener
Zamjenica tajnika

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

